

R o č n í p r o g r a m
kontrolních akcí Státního úřadu inspekce práce
na rok 2016

říjen 2015

Úvod

Návrh Ročního programu kontrolních úkolů na rok 2016 byl zpracován v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů. Při jeho sestavování Státní úřad inspekce práce vycházel ze strategie Evropské unie a Národního akčního programu bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci České republiky. V programu jsou zohledněny a promítnuty výsledky analýzy pracovní úrazovosti, analýzy podnětů ke kontrole a dále poznatky z kontrolní činnosti za uplynulá období.

Seznam kontrolních úkolů na rok 2016:

- I. Bezpečnost práce ve stavebnictví
- II. Kontrola zaměstnavatelů s vozovým parkem
- III. Kontrola systému bezpečnosti práce, provozu technických zařízení a pracovních podmínek v malých a středních podnicích a v dalších vybraných podnicích s počtem zaměstnanců 250 a více
- IV. Kontrola systému opatření souvisejících s ochranou osob a zaměstnanců před úrazem elektrickým proudem
- V. Kontrola bezpečnosti při provozu zdvihacích zařízení a prostředků pro zavěšení a uchopení břemene
- VI. Bezpečnost práce při provozu plynových zařízení se zaměřením na zařízení pro přípravu pokrmů v kuchyních, v restauracích, ve školních jídelnách, v hotelích, kempech, dětských táborech, v nemocnicích a obdobných zařízeních
- VII. Bezpečnost práce při provozu, údržbě a opravách tlakových nádob stabilních a dalších tlakových zařízení v chemickém průmyslu
- VIII. Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi
- IX. Prevence BOZP při přípravě a provádění staveb
- X. Kontrola systému bezpečnosti práce zaměřená na výrobu pekárenských a cukrárenských výrobků
- XI. Bezpečnost práce při provozu bioplynových stanic a čistíren odpadních vod
- XII. Bezpečnost práce při těžbě a při soustřeďování dříví v lese
- XIII. Integrovaná inspekce dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií Sb., o prevenci závažných havárií
- XIV. Program „Bezpečný podnik“
- XV. Kontrola dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti pracovněprávní, BOZP a zaměstnanosti
- XVI. Kontrola plnění povinného podílu zaměstnávání OZP podle zákona o zaměstnanosti
- XVII. Kontrola nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců
- XVIII. Kontrola agentur práce
- XIX. Kontrola vysílání pracovníků
- XX. Kontrola dodržování minimální a zaručené mzdy
- XXI. Kontrola rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání a na pracovišti
- XXII. Kontrola rozvrhování pracovní doby v souladu s pracovněprávními předpisy
- XXIII. Náhrady výdajů poskytované zaměstnanci v souvislosti s výkonem práce (cestovní výdaje)

Zdůvodnění, cíl a zadání kontrolních úkolů

I. Bezpečnost práce ve stavebnictví

Zdůvodnění:

Staveniště je stále jedním z nejrizikovějších pracovišť, na kterém se setkáváme s pracovními činnostmi, které obsahují rizika z mnoha odvětví. K tomu přispívá i různá zkušenost a kvalita zhotovitelů staveb. K nejvyššímu počtu smrtelných pracovních úrazů a úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než 5 dnů, stále dochází při pracích ve výškách, kde je zdrojem úrazu pád z výšky, nebo do hloubky, dále pak propadnutí střešní krytinou nebo sesutí z volného okraje. Smrtelné pracovní úrazy při pádu z výšky se již několik let pohybují kolem 50 % všech smrtelných pracovních úrazů ve stavebnictví. Na dalších místech vykazují nejvyšší úrazovost ve stavebnictví zemní práce (práce v nezajištěných výkopech) a dále vysoká úrazovost je při manipulaci s materiálem na staveništi a montážní práce (práce neprováděné v souladu s bezpečnostními požadavky). Úkol bude zaměřen průřezově na všechny činnosti na staveništi.

Cíl úkolu:

Kontrolou dodržování povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništích se zaměřením na bezpečný způsob prováděné práce působit na snižování úrazovosti na staveništích.

Zadání úkolu:

Kontroly budou zaměřeny zvláště na zajišťování bezpečnosti práce při pracích ve výškách, při zemních pracích, při manipulaci s materiálem na staveništi a při montážních pracích, včetně všech ostatních souvisejících činností.

Kontroly budou provedeny u:

1. malých a středních subjektů, zejména pak u subjektů, kde byly při minulých kontrolách zjištěny nedostatky z hlediska bezpečnosti práce, včetně kontrol OSVČ,
2. hlavních dodavatelů a dalších významných dodavatelských subjektů velkých investičních celků a u subjektů vybraných na základě zaslaných oznámení o zahájení prací s přihlédnutím k pracím a činnostem se zvýšeným ohrožením života a zdraví, které na staveništi budou prováděny,
3. subjektů se zvýšenou úrazovostí,
4. subjektů, u kterých nebyla kontrola dlouhodobě provedena.

II. Kontrola zaměstnavatelů s vozovým parkem

Zdůvodnění:

Ochrana a bezpečnost zaměstnanců při práci je trvale jednou z kontrolních priorit Státního úřadu inspekce práce. Státní úřad inspekce práce se v kontrolní činnosti zaměřené na dopravu již dlouhodobě zabývá kontrolou plnění povinností zaměstnavatelů při organizování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, přijímání opatření k předcházení rizikům, seznamování zaměstnanců s předpisy k zajištění bezpečnosti práce pro konkrétní pracovní pozice i pracovní činnosti prováděné na pracovišti, na dodržování pokynů výrobců techniky uvedených v návodech k obsluze a údržbě, ověřování odborné a zdravotní způsobilosti řidičů a v neposlední řadě také organizování pracovní doby zaměstnanců. V závěrečné zprávě z předchozího roku bylo doporučeno pokračovat v nastaveném kontrolním zaměření hlavního úkolu pro dopravu a přispět ke zvýšení úrovně bezpečného provozování dopravy, kdy zejména únava řidičů může sehrát významnou roli v silničním provozu. Z toho důvodu je správné organizování pracovní doby v dopravě, s ohledem na její zvláštní specifika, jedním z důležitých kontrolních zaměření. Zaměřením úkolu je systém obecné prevence, tzn. organizování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímání opatření k předcházení rizikům, seznamování zaměstnanců s předpisy k zajištění bezpečnosti práce pro konkrétní pracovní pozice a pracovní činnosti prováděné bezprostředně na jejich pracovišti, dodržování pokynů výrobců vozidel uvedených v návodech k obsluze a údržbě, ověřování zdravotní způsobilosti zaměstnanců a stav techniky z pohledu BOZP, a dodržování pracovního režimu uživatelů vozidla v návaznosti na organizování pracovní doby zaměstnavatelem.

Cíl úkolu:

Prováděnými kontrolami zjistit, jak jsou ze strany zaměstnavatelů dodržovány předpisy v oblasti BOZP a jakým způsobem je organizována práce řidičů.

Zadání úkolu:

Kontroly budou provedeny u subjektů s vlastním vozovým parkem s důrazem na organizování pracovní doby řidičů. Do seznamu vybraných kontrolovaných subjektů lze zařadit subjekty kde:

- doposud nebyla provedena inspekční činnost,
- zaměstnavatel vykazuje nepříznivý vývoj pracovní úrazovosti,
- na zaměstnavatele byl podáván podnět z oblasti dopravy pro porušování nároků zaměstnanců,
- dopravce, kde kontrola již byla provedena, ale poslední kontrola proběhla před 3 lety (netýká se řidičů MHD).

III. Kontrola systému bezpečnosti práce, provozu technických zařízení a pracovních podmínek v malých a středních podnicích a v dalších vybraných podnicích s počtem zaměstnanců 250 a více

Zdůvodnění:

Ze statistických údajů vyplývá, že převážná většina podnikatelských subjektů v České republice spadá z hlediska počtu zaměstnanců do kategorie malých a středních podniků. Každý rok dochází k zániku mnoha těchto podnikatelských subjektů a naopak zase vznikají nové podnikatelské subjekty. Praxe ukazuje, že z hlediska prevence je důležité, aby kontrola u nově vzniklých subjektů proběhla co nejdříve po zahájení jejich činnosti. Je však také žádoucí, aby kontroly byly z hlediska prevence provedeny i u podnikatelských subjektů s větším počtem zaměstnanců, tj. nad 249 zaměstnanců - velké podniky. Výsledky kontrolní činnosti v předcházejících obdobích ukazují, že kontroly je nutno směřovat do těch oborů ekonomických činností, kde lze předpokládat vyšší ohrožení života a zdraví zaměstnanců a kde je nutné zaměstnavatele vést k dlouhodobé péči o zajišťování oblasti bezpečnosti práce, vytváření vhodných pracovních podmínek a požadovaných pracovně právních vztahů. Jedná se hlavně o činnosti, u kterých dlouhodobě dochází ke zvýšenému počtu pracovních úrazů. Dále pak u podniků, na které orgány inspekce práce obdržel podněty na neplnění povinností vyplývajících ze závazných předpisů pro oblast bezpečnosti práce a u podniků, u kterých došlo ke vzniku smrtelných pracovních úrazů nebo úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než pět dní.

Cíl úkolu:

Preventivní působení u problémových podniků a u nově vzniklých podniků, u nichž doposud nebyla provedena kontrola zaměřená na oblast bezpečnosti práce a bezpečného provozování technických zařízení. Vytvářet potřebný tlak na vedení kontrolovaných subjektů, aby dodržovali bezpečnostní předpisy a tím vytvářeli předpoklady bezpečné práce a tím ke snižování pracovní úrazovosti.

Zadání úkolu:

Ke kontrolám budou vybrány přednostně podnikající subjekty v kategoriích od 1 do 249 zaměstnanců. V objektivních případech je možno vybrat také podnikající subjekty s počtem zaměstnanců vyšším. Ke kontrolám budou přednostně vybírány podnikající subjekty, u kterých nebyla ještě provedena plánovaná kontrola nebo uplynulo více jak 5 let od poslední kontroly, je registrován nepříznivý vývoj pracovní úrazovosti, jsou podněty na neplnění povinností v oblasti bezpečnosti práce a provozu technických zařízení, nebo byly při předešlé kontrole zjištěny závažné nedostatky.

IV. Kontrola systému opatření souvisejících s ochranou osob a zaměstnanců před úrazem elektrickým proudem

Zdůvodnění:

Hlavní úkol v tomto znění probíhá již tři roky, nicméně z jeho výsledků a statistiky pracovních úrazů na elektrických zařízeních jednoznačně plyne, že je potřeba se této oblasti patřičně věnovat i v roce následujícím. V oblasti pracovní úrazovosti došlo k nárůstu smrtelných pracovních úrazů. Jedná se o opravdu podstatný nárůst smrtelných pracovních úrazů (nejvíce za posledních 6 let). Nejčastějšími příčinami pracovních úrazů na elektrických zařízeních jsou nedostatečné osobní předpoklady spolu s používáním nebezpečných pracovních postupů nebo způsobů práce a špatně nebo nedostatečně odhadnutým rizikem. Kontroly ukázaly, že největší nedostatky jsou v oblasti technické prevence rizik, kdy kontrolované subjekty nezajišťují v dostatečné míře údržbu, kontroly a revize zejména starších strojů a zařízení. Nedostatky byly zjišťovány i v organizaci práce, provozní dokumentaci, odborné způsobilosti a v zajištění ochrany před úrazem elektrickým proudem. Zadáání úkolu je rozšířeno o kontroly prevence a seznamování pracovníků ve vztahu k činnostem v ochranných pásmech elektrizační soustavy resp. elektrických vedení. Toto jsou tedy oblasti, kterým je potřeba věnovat trvalou pozornost, a na které by měla být zejména směřována kontrolní činnost.

Cíl úkolu:

Kontrola plnění povinností zaměstnavatele vyhledávat, vyhodnocovat rizika a přijímat opatření jako součást prevence rizik z hlediska bezpečnosti práce u elektrických zařízení, organizovat práci, stanovovat a zavádět pracovní postupy, seznamovat s nimi zaměstnance a kontrolovat jejich dodržování. Ověřit u zaměstnavatelů, zda a jakým způsobem jsou řešena bezpečnostní opatření, pracovní postupy pro činnosti na elektrických zařízeních.

Zadáání úkolu:

Ke kontrolám budou vybrány subjekty, které se zabývají provozem, údržbou, opravami, kontrolami a revizemi elektrických zařízení, a to včetně neelektrických činností v ochranných pásmech elektrických vedení. Do úkolu nebudou zahrnuty podnikající subjekty neodpovídající výběrovým kritériím pro úkol.

V. Kontrola bezpečnosti při provozu zdvihacích zařízení a prostředků pro zavěšení a uchopení břemene

Zdůvodnění:

Na základě závažných kontrolních zjištění z předcházejícího období v oblasti zdvihacích zařízení (ZZ), např. nevyhodnocení konkrétních rizik, dále nezpracování konkrétního systému bezpečné práce, také i klesající úroveň odborných předpokladů zaměstnanců zejména v návaznosti na rozbor vývoje pracovní úrazovosti v oblasti ZZ, je vhodné a účelné se této problematice ZZ opakovaně věnovat. V rámci tohoto úkolu se předpokládá kontrola ZZ bez rozdílu nosnosti a účelu použití. Součástí této kontrolní činnosti jsou také prostředky pro zavěšení a uchopení břemene. Na základě dotazů (podnětů) z řad odborné i laické veřejnosti se v rámci tohoto úkolu inspektoři specializace VTZ-ZZ zaměří také i na ZZ provozovaná v kulturních zařízeních a veřejných budovách, např. na jevištní tahy v divadlech a dalších kulturních zařízeních, pomocná ZZ jevištního charakteru (zdviže, vrátky, scénické jeřáby apod.), dále na zdvižné plošiny pro osoby invalidní a osoby se sníženou pohyblivostí, výtahy pro dopravu osob i nákladů provozované v těchto zařízeních.

Cíl úkolu:

Ověřit, jak právnické a podnikající fyzické osoby plní stanovené povinnosti zaměstnavatele pro zajišťování bezpečnosti práce při provozu ZZ, včetně prostředků pro zavěšení a uchopení břemene a také, jak zaměstnavatelé vytvářejí podmínky pro minimalizaci rizik.

Zadání úkolu:

Ke kontrole budou vybrány subjekty, které vykazují zvýšenou úrazovost, nebo subjekty, u kterých se předpokládají problémy při používání ZZ a prostředků pro zavěšení a uchopení břemene.

VI. Bezpečnost práce při provozu plynových zařízení se zaměřením na zařízení pro přípravu pokrmů v kuchyních, v restauracích, ve školních jídelnách, v hotelích, kempech, dětských táborech, v nemocnicích a obdobných zařízeních

Zdůvodnění:

V posledních letech byly orgány inspekce práce provedeny kontroly se zaměřením na provoz a obsluhu provozovaných plynových zařízení ve školních jídelnách a v objektech, kde se pohybují děti a mladiství. Při kontrolách bylo zjištěno, že ne ve všech subjektech je provozu plynových zařízení věnována dostatečná pozornost. Po těchto zjištěních je považováno za účelné provést kontrolu provozu plynových zařízení v objektech na přípravu pokrmů, občerstvení - restaurace, školní kuchyně, jídelny, hotely, kempy, dětské tábory, nemocnice a obdobná zařízení. Jedná se o objekty, kde se vyskytují zaměstnanci kontrolovaného subjektu, ale zároveň i v sousedících prostorách nakupující veřejnost. Nedodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce při provozu těchto plynových zařízení může být zdrojem nebo příčinou ohrožení života a zdraví zaměstnanců a klientů kontrolovaného subjektu, ale může vést i ke značným materiálním škodám.

Cíl úkolu:

Prověřit stav a úroveň dodržování bezpečnostních předpisů při provozu plynových zařízení. Již při kolaudačních řízeních jsou v některých případech zjišťovány nedostatky, a proto je důležité ověřit, jak je ze strany provozovatelů zajištěno následné bezpečné provozování plynových a souvisejících zařízení s ohledem na zajištění bezpečného provozu.

Zadání úkolu:

Kontroly budou provádět inspektoři práce se zaměřením na plynová zařízení.

VII. Bezpečnost práce při provozu, údržbě a opravách tlakových nádob stabilních a dalších tlakových zařízení v chemickém průmyslu

Zdůvodnění:

Tlaková zařízení v chemickém průmyslu jsou nosným výrobním zařízením a představují svými tlakovými a teplotními parametry značná nebezpečí umocněná i vlastnostmi zpracovávaných chemických látek. Je žádoucí, aby bezpečnostní, environmentální a požární rizika byla minimalizována na vyhovující míru především přijetím technických, organizačních a popř. jiných opatření. V současné době dochází ke zvýšenému výskytu mimořádně závažných pracovních úrazů, nejen při vlastním provozu tlakových nádob stabilních jako jsou reaktory, procesní potrubí, tepelné výměníky, zásobní tlakové nádrže, filtry, kotle na odpadní teplo speciální apod. Nejčastější jsou případy závažných úrazů při opravách a montáži zařízení při odstávkách zařízení a při údržbě konkrétně při provozní údržbě např. zařízení měření a regulace jako je demontáž impulsních potrubí a snímačů za provozu. Šetřením je zjišťována absence pracovních postupů a nedostatečné vyhodnocení bezpečnostních rizik, popř. tato dokumentace o rizicích zcela chybí.

Cíl úkolu:

Provéřit stav a úroveň dodržování bezpečnostních předpisů při provozu tlakových aparátů, jejich zabezpečovacích zařízení a jejich provedení a vybavení, tlakových zařízení v chemických provozech a v souvisejících technologiích výroby podnikatelského subjektu, v provozech obdobného charakteru, kde se zpracovávají nebezpečné chemické látky za působení tlaku a vysokých provozních teplot. Ověřit, jak je zajištěno ze strany provozovatelů bezpečné provozování tlakových a souvisejících technických zařízení s ohledem na bezpečnost provozu a při opravách a montáži zařízení, při odstávkách zařízení a při údržbě konkrétně při provozní údržbě například zařízení měření a regulace.

Zadání úkolu:

Ke kontrole budou vybrány subjekty z oblasti chemické výroby a výroby používající obdobné technologie např. papírenské technologie s regenerační technologií varných louhů pro výrobu buničiny, gumárenská, plastikářská výroba, chemické laboratoře apod.

VIII. Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi

Zdůvodnění:

Úkol je zaměřen na kontrolu plnění povinností zadavatelů staveb a činnosti koordinátorů BOZP na staveništi, zda dodržují povinnosti uložené jim zákonem č. 309/2006 Sb., a tím působí na snižování pracovní úrazovosti způsobené ne vždy dostatečnou informovaností jednotlivých zhotovitelů o možných rizicích a úkonech prováděných jednotlivými zaměstnanci pro bezpečný výkon práce.

Cíl úkolu:

Kontrolou plnění povinností zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi, působit na zvyšování úrovně bezpečnosti práce na stavbách a kontrolovat, zda zadavatelé stavby plní podmínky dané zákonem č. 309/2006 Sb., a zda koordinátoři pracují v souladu s předpisy, zejména se zákonem č. 309/2006 Sb., a NV č. 591/2006 Sb.

Zadání úkolu:

Kontroly budou zaměřeny na plnění povinností zadavatelů staveb a koordinátorů BOZP na staveništi, kde působí současně zaměstnanci více než jednoho zhotovitele. Dále v případech, kdy celková předpokládaná doba trvání prací a činností přesáhne dobu určenou v § 15 zákona č. 309/2006 Sb., a na stavbách, kde budou vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví.

IX. Prevence BOZP při přípravě a provádění staveb

Zdůvodnění:

Oblastní inspektoráty práce se jako dotčené orgány státní správy vyjadřují k projektovým dokumentacím staveb, k jejich změnám a změnám v užívání staveb. Projektové dokumentace jsou vybírány k posouzení v souladu s vnitřním předpisem SÚIP. Ve svých vyjádřeních ke kontrolovaným projektovým dokumentacím oblastní inspektoráty práce upozorňují předkladatele na nedostatky v naplňování právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení a předcházejí touto činností možným pracovním úrazům. Dále pak účastí na řízeních k povolení užívání staveb, kdy lze podchytit řadu nedostatků vzniklých při provádění staveb, které by později během provozu a užívání staveb mohly vést ke vzniku mimořádných událostí (úrazy nebo havárie, ohrožení veřejnosti apod.).

Cíl úkolu:

Cílem hlavního úkolu je prověřit plnění podmínek vyplývajících z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve fázi přípravy staveb a během řízení k povolení užívání staveb.

Zadání úkolu:

Úkol je rozdělen na dvě části- na kontrolu projektových dokumentací a na účast na řízeních k povolení užívání staveb.

Kontroly se zaměří zvláště na obsahovou stránku předkládaných projektových dokumentací z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Při účasti na kolaudačních řízeních se inspektoři zaměří na podchycení nedostatků, které ovlivňují bezpečnost a ochranu zdraví při práci při užívání staveb.

Kontroly a účast na řízení k povolení užívání staveb budou prováděny zejména u staveb:

- a) určených pro výrobu a skladování, ve kterých bude zaměstnáno více než 20 osob,
- b) určených pro zaměstnávání osob s omezenou schopností pohybu a orientace,
- c) určených pro shromažďování více než 200 osob a dále u staveb, ve kterých se nachází prostor určený k shromažďování osob, v němž počet a hustota osob převyšují mezní normové hodnoty a je určena ke kulturním, sportovním a obdobným účelům (ve smyslu § 3 písm. b) vyhlášky MMR č. 268/2009 Sb.),
- d) určených pro výrobu a skladování nebezpečných chemických látek (zákon č. 350/2011 Sb., chemický zákon, ve znění pozdějších předpisů) s výjimkou skladů a výroben výbušnin,
- e) hromadných garáží - vícepodlažních a podzemních,
- f) jaderných elektráren,
- g) kotelen I. a II. kategorie a kotelen s parními a kapalinovými kotli,
- h) čerpacích stanic LPG/CNG,
- i) bioplynových stanic.

X. Kontrola systému bezpečnosti práce zaměřená na výrobu pekárenských a cukrárenských výrobků

Zdůvodnění:

Potravinářský průmysl je odvětví, které se z hlediska rizikovosti práce a počtu pracovních úrazů trvale řadí na jedno z předních míst. Vysoká míra rizika je tvořena zejména nedodržováním pracovních postupů nebo způsobů práce, především při čištění a údržbě strojů. Další rizika vytvářejí např. nefunkční ochranná zařízení u strojů, příp. nefunkční zabezpečovací a blokovací systémy, dále nedostatečné vybavení zaměstnanců osobními ochrannými prostředky. V neposlední řadě rizika vytvářejí i chemické látky používané při sanitaci technologií, výrobních prostor a obalové techniky v návaznosti na požadavky dané chemickým zákonem. Předmětem kontroly bude prověřit celý systém bezpečnosti práce od zajištění vstupních surovin, přes technologii výroby potravinářského výrobku, čištění a sanitaci zařízení až po skladování hotových výrobků a to nejen u velkých subjektů, ale i u OSVČ.

Cíl úkolu:

U subjektů zaměřených na výrobu pekárenských a cukrárenských výrobků prověřit, zda zaměstnavatelé zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, vytvářejí bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky a přijímají opatření k předcházení rizikům. Cílem úkolu je především ovlivnit nepříznivý vývoj pracovní úrazovosti v daném oboru ekonomické činnosti.

Zadání úkolu:

Ke kontrolám budou vybrány subjekty, které se zabývají výrobou pekárenských a cukrárenských výrobků.

XI. Bezpečnost práce při provozu bioplynových stanic a čistíren odpadních vod

Zdůvodnění:

V posledních několika letech došlo k rapidnímu nárůstu instalací bioplynových stanic, především v zemědělské prvovýrobě. Protože se jedná o složité technologické zařízení, které nebylo v zemědělské výrobě dříve provozováno, je nutné provést kontrolu, zda jsou dodržovány platné předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a jestli byly bioplynové stanice uvedeny do provozu v souladu s platnou legislativou. Dalším důležitým aspektem je to, že některé technologické celky BS jsou provozovány v prostředí s nebezpečím výbuchu, proto bude kontrolní činnost zaměřena i na oblast zpracování předepsané dokumentace o ochraně před výbuchem a z ní plynoucích požadavků. Úkol bude v roce 2016 rozšířen o kontroly čistíren odpadních vod.

Cíl úkolu:

Prověřit stav a úroveň dodržování bezpečnostních předpisů při provozu bioplynových stanic a čistíren odpadních vod zejména se zaměřením na vyhrazená plynová a elektrická zařízení.

Zadání úkolu:

Kontrolu provedou společně inspektoři se specializací pro plynová a elektrická zařízení. Kontroly provedou všechny oblastní inspektoráty práce s výjimkou Oblastního inspektorátu práce pro hlavní město Prahu.

XII. Bezpečnost práce při těžbě a při soustředování dříví v lese

Zdůvodnění:

Vyšší četnost smrtelných pracovních úrazů a úrazů s hospitalizací delší jak 5 dnů v oblasti lesnictví vyžaduje zvýšenou kontrolní činnost na dodržování právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP. Úkol je zaměřen na kontrolu dodržování bezpečnosti pracovních postupů při těžbě a při soustředování dříví v lese, a je logickým pokračováním kontrolních činností v letech 2011 až 2015, které byly zaměřeny na bezpečnost práce při těžbě a bezpečnost při využívání lesní techniky.

Cíl úkolu:

Cílem úkolu je vyvodit jednak potřebný tlak na vedení kontrolovaných subjektů k dodržování bezpečnostních předpisů, a tím vytvořit předpoklady k minimalizaci pracovní úrazovosti při těžbě a při soustředování dříví mechanizačními prostředky a koňským potahem.

Zadání úkolu:

Na hlavním úkolu budou provádět inspektoři s danou odborností (specializací).

XIII. Integrovaná inspekce dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Zdůvodnění:

Společná pravidelná inspekce je zařazena do úkolů na základě požadavků zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi (zákon o prevenci závažných havárií). Kontroly vybraných provozovatelů zařízení jsou prováděny v určených termínech podle schváleného plánu kontrol.

Cíl úkolu:

Integrovaná inspekce má za cíl provést společnou kontrolu podle ročního plánu integrované inspekce zpracovaného Českou inspekcí životního prostředí. Kontrolu provést podle zpracovaného kontrolního seznamu a v souladu s metodickým pokynem generálního inspektora, v souladu s požadavky zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií.

Zadání úkolu:

Kontrolu provést v souladu s metodickým pokynem generálního inspektora, v souladu s požadavky zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií.

XIV. Program „Bezpečný podnik“

Zdůvodnění:

Zařazení programu „Bezpečný podnik“ do činností systému Státního úřadu inspekce práce vychází z Národní politiky BOZP, která v rámci osvětové činnosti stanoví mimo jiné požadavek na zavedení systému řízení BOZP u právních subjektů, k jehož realizaci by měly napomoci programy a příručky s návodem k zavedení systému řízení BOZP.

Cíl úkolu:

Program „Bezpečný podnik“ má za cíl především zvýšit úroveň řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí u právních subjektů a vytvořit podmínky pro zavedení komplexního a efektivního systému řízení BOZP. V souladu s tím trvale zvyšovat úroveň kultury práce a pracovní pohody. Z hlediska prevence je cílem programu „Bezpečný podnik“ vytvoření podmínek pro předcházení vzniku mimořádných událostí (úrazů, havárií) a dosažení změny v přístupu managementu k řízení právního subjektu v tom smyslu, aby mimořádným událostem předcházel především preventivními opatřeními.

Zadání úkolu:

Prověřování plnění požadavků programu „Bezpečný podnik“ je jako průběžný úkol prováděno všemi oblastními inspektoráty práce na základě žádosti o ověření shody systému řízení BOZP zavedeného v právním subjektu v souladu s programem „Bezpečný podnik“.

XV. Kontrola dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti pracovněprávní, BOZP a zaměstnanosti

Zdůvodnění:

Kontroly na základě podnětů občanů tvoří významnou část kontrolní činnosti orgánů inspekce práce. Podněty zaměstnanců směřují do všech úseků naší kontrolní činnosti - pracovních vztahů a podmínek, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zaměstnanosti. Nejvíce podnětů se týká oblasti pracovních vztahů a podmínek. Zaměstnanci se prostřednictvím podnětů chtějí domoci svých práv, vyplývajících jim z pracovněprávních předpisů. Prostřednictvím analýzy statistiky z podnětů získáváme mimo jiné i informace, ve kterých oblastech podnikání dochází k největšímu počtu porušování pracovněprávních předpisů.

Cíl úkolu:

Oblastní inspektoráty práce se budou zabývat všemi přijatými podněty ke kontrole. Tímto orgány inspekce práce budou pomáhat napravit závadný stav u zaměstnavatelů, kde dle podatelů podnětů dochází k možnému porušování pracovněprávních předpisů. Kontrolní činností chceme trvale přispívat ke snižování porušování pracovněprávních předpisů a zároveň tím působit i preventivně, neboť kontrolní činností také pomáháme zaměstnavatelům zvyšovat jejich právní povědomí. Výsledky z provedených kontrol pak mimo jiné budou využity pro zaměření kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce v dalším období.

Zadání úkolu:

Při provádění kontrol na základě podnětů na nelegální zaměstnávání postupovat podle jednotné Metodiky provádění kontrol nelegálního zaměstnávání, vytvořené v rámci projektu OP LZZ „Efektivní systém rozvoje zaměstnanosti, výkonu komplexních kontrol a potírání nelegálního zaměstnávání v ČR“. Při zařazování podnětů do plánu kontrol budou inspektoráty práce přihlížet k jejich závažnosti a společenské škodlivosti. Podněty ke kontrole budou využívány rovněž jako podklad k provedení kontrol na základě ostatních hlavních úkolů. Při práci s podněty důsledně dbát na úplné vyřízení podnětu a klást velký důraz na komunikaci s podatelem podnětu. Především je nutné věnovat mimořádnou pozornost při zpracování závěrečné informace podateli podnětu o výsledku provedené kontroly. Podněty, které svým obsahem nespádají pod kontrolní působnost orgánů inspekce práce, budou neprodleně předávány jiným kompetentním kontrolním orgánům. Při vyřizování podnětů ke kontrole intenzivněji využívat institutu poskytování základního poradenství.

XVI. Kontrola plnění povinného podílu zaměstnávání OZP podle zákona o zaměstnanosti

Zdůvodnění:

Každoročně Státní úřad inspekce práce zaměřuje svou kontrolní činnost na plnění povinností zaměstnavatelů zaměstnávat osoby se zdravotním postižením v povinném podílu. Výsledky kontrol v minulosti prokázaly, že řada zaměstnavatelů, kteří nesplnili zaměstnávat povinný podíl OZP, a to ani odběrem výrobků, služeb nebo zadáním zakázek zaměstnavatelům s více jak 50 % OZP, neplní zákonnou povinnost odvodu do státního rozpočtu vůbec, nebo odvod provádí kdykoliv během roku, a nikoliv ve lhůtě do 15. 2. za předcházející kalendářní rok. Rovněž neznalost řady zaměstnavatelů vypočítat stanovenou zákonnou povinnost je mnohdy důvodem pro nesplnění stanovené zákonné povinnosti. Novela zákona o zaměstnanosti, zavedla s účinností od 1. 1. 2015 změny, s cílem omezit obcházení zákona při plnění povinného podílu zaměstnávání OZP náhradním plněním, zejména při odebírání výrobků nebo služeb. Nejen samotnou kontrolou, ale i následnou sankcí za spáchání správního deliktu lze účinně působit na plnění zákonné povinnosti zaměstnavatelů zaměstnávat OZP v povinném podílu. Státní úřad inspekce práce zaměří kontrolní činnosti zejména na plnění povinného podílu zaměstnávání OZP za rok 2015, aby mohl využít a ověřit účinnost novelizovaných ustanovení zákona o zaměstnanosti v této oblasti.

Cíl úkolu:

Kontrolní činností včetně správního trestání pozitivně ovlivnit zaměstnanost OZP a snížit počet zaměstnavatelů, kteří neplní povinný podíl zaměstnávání OZP, a to ani odvodem do státního rozpočtu, případně tento nerealizovali v zákonem stanovené lhůtě, případně v rozporu s novelizovaným zákonem o zaměstnanosti. Pokračovat v kontrolách zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 25 zaměstnanců, zda plní zákonem stanovené povinnosti spojené se zaměstnáváním OZP, stejně jako subjektů, které jim poskytují náhradní plnění.

Zadání úkolu:

Na základě plnění zákonné povinnosti zaměstnavatele při zaměstnávání OZP formou náhradního plnění pak provést kontrolu u největších poskytovatelů náhradního plnění. Dále se zaměřit nejen na ty zaměstnavatele, kteří plnili povinný podíl cestou náhradního plnění, ale zejména na ty, kteří měli plnit povinnost zaměstnávat OZP, v hlášení úřadu práce deklarovali povinnost odvodu do státního rozpočtu, ale tento neodvedli v zákonem stanovené lhůtě, případně vůbec. V takových případech zahájit se zaměstnavateli správní řízení. Současně aktivně přistupovat k řešení podnětů ke kontrole zaslaných Krajskými pobočkami ÚP ČR a jejími kontaktními pracovišti.

XVII. Kontrola nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců

Zdůvodnění:

Odhlování a potírání nelegální práce je trvale jednou z kontrolních priorit Státního úřadu inspekce práce i celého resortu Ministerstva práce a sociálních věcí, v souladu s prioritami vnitřní politiky Evropské unie. Kontroly v rámci tohoto hlavního úkolu budou zaměřeny na dodržování právních předpisů na úseku zaměstnanosti, v oblasti nelegální práce – výkon závislé práce mimo pracovněprávní vztah, výkon práce cizincem bez povolení k zaměstnání (zaměstnaneckou kartou) nebo v rozporu s ním, výkon práce cizincem bez povolení k pobytu na území ČR, dále informační a evidenční povinnosti zaměstnavatelů zaměstnávajících zaměstnance ze zahraničí a základní náležitosti pracovněprávního vztahu. Kontroly budou realizovány především u těch zaměstnavatelů, u kterých je detekováno zvýšené riziko nelegálního zaměstnávání, a to účelně a efektivně, v krátkém časovém úseku, s návazností na oblasti kontrolní činnosti dalších kontrolních subjektů a institucí státní správy.

Cíl úkolu:

Cílem kontrol v rámci tohoto hlavního úkolu je eliminovat nelegální zaměstnávání občanů ČR i zaměstnanců ze zahraničí ve všech segmentech pracovního trhu, a tím napomoci ke snížení úniků na daních a platbách sociálního a zdravotního pojištění, ke vzrůstu počtu pracovních míst na otevřeném trhu, omezit počet osob pracujících bez ochrany pracovního práva a bez odpovídajícího sociálního zabezpečení, omezit počet cizinců pracujících na území ČR bez povolení k zaměstnání a k pobytu, nebo obcházejících povinnost mít povolení k zaměstnání, omezit vykořisťování zaměstnanců ze zahraničí, zejména cizinců ze zemí mimo EU, preventivně působit na trhu práce.

Zadání úkolu:

V průběhu roku 2016 budou vyhlášeny 3 celostátní mimořádné kontrolní akce, zaměřené aktuálně na subjekty, u kterých lze předpokládat nelegální zaměstnávání. nadto budou zrealizovány regionální mimořádné kontrolní akce. Při plánování kontrol budou využity podněty ke kontrole občanů, zaměstnanců, sociálních partnerů a informací získaných na základě vlastní kontrolní činnosti. Při provádění kontrol budou rovněž zohledněny zkušenosti z kontrolní činnosti zaměřené na nelegální zaměstnávání v předchozích obdobích. Kontroly budou plánovány a prováděny s ohledem na efektivitu a účelnost, za maximálního využití mobilních kanceláří, za využití přístupu do informačních databází ČSSZ a ÚP ČR, ve spolupráci s Policí ČR - Službou cizinecké policie, popř. s dalšími složkami Policie ČR nebo městské/obecní policie a s Celní správou. V případě zjištění nelegální práce budou informovány další kontrolní orgány (pokud nebudou účastny kontroly), např. ÚP ČR, ČSSZ, živnostenské úřady, finanční úřady, cizineckou policii apod.

Kontroly budou cílené, bude prováděn důsledný monitoring pracovišť před kontrolou. Kontroly a mimořádné kontrolní akce se více soustředí na velká pracoviště s větším počtem zaměstnavatelů a budou prováděny větším počtem inspektorů.

XVIII. Kontrola agentur práce

Zdůvodnění:

V předchozích letech byly kontroly agentur práce ze strany orgánů inspekce práce zaměřeny převážně na ty agentury práce, které zaměstnávaly fyzické osoby a dočasně je přidělovaly k výkonu práce k uživatelům. Od roku 2014, a zejména ve velkém rozsahu v roce 2015, byly rovněž kontroly zaměřeny na ty agentury práce, které vyhledávají zaměstnance pro zaměstnavatele a zaměstnání pro fyzické osoby, a které poskytují poradenské a informační služby. Důvodem je mimo jiné intenzivnější spolupráce s Úřadem práce ČR, s cílem dosáhnout dodržování pracovněprávních předpisů ze strany agentur práce. Je třeba vzít v úvahu, že kontrolní kompetence týkající se dodržování pracovněprávních předpisů má směrem k agenturám práce pouze Státní úřad inspekce práce a jemu podřízené oblastní inspektoráty práce. Ze strany veřejnosti a asociací pracovních agentur je voláno po tom, aby byl trh práce České republiky očištěn od těch agentur práce, které nedodržují pracovněprávní předpisy. Prostředkem jak dosáhnout tohoto cíle je i provádění kontrol a postihování podnikatelských subjektů, které nemají povolení ke zprostředkování zaměstnání, ale přesto tyto aktivity provádějí v rámci navzájem uzavřených obchodních smluv. Tyto aktivity jsou označovány jako tzv. „skryté“ nebo „zastřené“ agenturní zaměstnávání. Přestože tato problematika není legislativou podrobněji upravena, daří se orgánům inspekce práce tyto nekalé praktiky některých zaměstnavatelů poměrně úspěšně prokazovat a postihovat ho. Je třeba ještě zdůraznit, že při kontrolách agentur práce, které přidělují své zaměstnance k dočasnému výkonu práce u uživatelů, jsou současně prováděny i kontroly těchto uživatelů. Jen tak lze prokázat skutečný stav dodržování pracovněprávních předpisů týkajících se agenturního zaměstnávání. Kontroly prováděné v roce 2015 se proto více zaměřily na plnění povinností uživatelů v souvislosti s agenturním zaměstnáváním. Z výše uvedených důvodů je důležité pokračovat v několikaleté praxi provádění kontrol agentur práce a při tom využívat zkušenosti z provádění kontrol v předchozích letech. Komplexními kontrolami se se nám daří nejen zjišťovat a odstraňovat již vzniklá porušení pracovněprávních předpisů, ale zároveň působit v oblasti prevence a osvěty nejen ve vztahu k agenturám práce, ale i směrem k jejich zaměstnancům a k veřejnosti.

Cíl úkolu:

Komplexními kontrolami na úseku dodržování pracovněprávních předpisů agenturami práce a jejich uživateli přispět ke zlepšení stavu na tomto úseku a důsledně postihovat agentury práce, které nedodržují nebo obcházejí zákony. Provádět kontroly a postihovat subjekty, které nemají povolení ke zprostředkování, ale provádějí tyto aktivity v rámci obchodních smluv (zastřené agenturní zaměstnávání). Prováděnými kontrolami současně vyžadovat dodržování evidenčních a informačních povinností ze strany agentur práce. Kontrolami rovněž přispívat ke zvýšení právního povědomí o činnosti agentur práce a pracovněprávních předpisech, při respektování práv zaměstnanců agentur práce.

Zadání úkolu:

Kontroly budou zahajovány nejen prvotně přímo u agentur práce, ale také u uživatelů, pokud agentury práce přidělují své zaměstnance k uživatelům. U uživatelů budou ztotožněni zaměstnavatelé zde pracujících zaměstnanců, u kterých bude následně zahájena kontrola. Podkladem pro zahájení kontrol agentur práce, případně zastřených agentur práce budou především přijaté podněty a seznam agentur práce na portálu MPSV. Budou provedeny kontroly také tam, kde dosud provedeny nebyly, nebo kde již dříve byly zjištěny nedostatky.

XIX. Kontrola vysílání pracovníků

Zdůvodnění:

Kontroly dodržování povinností spojených s vysíláním pracovníků v rámci poskytování služeb byly v minulých letech prováděny současně s kontrolami agentur práce. S ohledem na rozšiřující se předmět kontrol a nárůst povinností týkajících se agentur práce i vysílání pracovníků se jeví jako žádoucí každou z těchto oblastí kontrolovat a vyhodnocovat samostatně. Vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb je upraveno směrnicí 96/71/ES platnou pro státy Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska. Česká republika implementovala uvedenou směrnici ustanovením § 319 zákoníku práce. Pracovníkům vyslaným k výkonu práce do jiného státu v rámci EU, EHP a Švýcarska musí být zajištěny minimální standardy stanovené touto směrnicí. Při kontrolách dodržování pracovních a mzdových podmínek vyslaných pracovníků se v minulých letech zpravidla vycházelo z podnětů jiných členských států. Kontroly v roce 2016 by měly v této praxi pokračovat, ale zároveň začnou orgány inspekce práce provádět preventivní kontroly v této oblasti s cílem zvýšit právní povědomí o této problematice. Nedílnou součástí těchto kontrol bude i zjišťování dodržování evidenčních a informačních povinností podnikatelských subjektů v České republice, ke kterým budou pracovníci z jiných zemí vysláni, vůči Úřadu práce České republiky, jak je stanoví zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Výsledky kontrol vysílání pracovníků mohou být využity na jednáních pracovních skupin členských států Evropské unie, které se zabývají nejen samotnou směrnicí o vysílání pracovníků a jejími případnými změnami, ale také jejím praktickým prosazováním a přeshraničním vymáháním jak dodržování práva, tak vymáháním uložených sankcí za přeshraniční porušování pracovněprávních předpisů u vysílaných pracovníků.

Cíl úkolu:

Samostatnými kontrolami na úseku dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů, kteří vysílají nebo přijímají pracovníky podle evropské směrnice 96/71/ES, zjistit ve větším rozsahu skutečný stav v této oblasti a přispět k jeho zlepšení. Současně bude získán určitý přehled o praktickém průběhu vysílání pracovníků v České republice na větším vzorku zaměstnanců s tím, že výsledky mohou být využity i při hodnocení této problematiky v rámci spolupráce členských zemí Evropské unie.

Zadání úkolu:

Výběr kontrolovaných subjektů bude probíhat na základě přijatých podnětů a na základě ročního hlášení Úřadu práce ČR na oblastní inspektoráty práce o počtech vysílaných pracovníků, případně z jiných zdrojů. Základem kontroly bude dodržování povinností českých zaměstnavatelů podle ustanovení § 319 zákoníku práce a příslušných ustanovení zákona o zaměstnanosti.

XX. Kontrola dodržování minimální a zaručené mzdy

Zdůvodnění:

Minimální mzda, jako nástroj sociální ochrany před nepřiměřeně nízkým oceněním práce zaměstnance, je v tuzemském právním řádu zakotvena již od roku 1991. V souvislosti s přijetím zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, pak byla s účinností od 1. 1. 2007 zavedena nejnižší úroveň zaručené mzdy stanovující nejnižší cenu práce zaměstnance s ohledem na složitost, odpovědnost a namáhavost vykonávané práce. Z poradenské i kontrolní činnosti orgánů inspekce práce vyplývá, že právní povědomí zaměstnavatelů týkající se zejména institutu nejnižší úrovně zaručené mzdy je stále v mnohých případech na nedostatečné úrovni a porušování právních předpisů upravujících tuto oblast tak ze strany zaměstnavatelů není jevem nikterak výjimečným. Funkcí a účelem kontrol důsledného dodržování právních předpisů upravujících danou oblast je zejména podpořit boj proti chudobě, jakož i celkovou motivaci pracovat, dále omezit mzdový dumping a vyplácení tzv. „hladových mezd“. V případě, že předpisy týkající se minimální mzdy, případně nejnižší úrovně zaručené mzdy, nejsou důsledně dodržovány, může tím být narušena nejen kompenzační, regulační a motivační funkce mzdy, ale zejména také funkce alimentární, z čehož pak pro zaměstnance pobírající neoprávněně nízkou mzdu vyplývají mnohé negativní právní, ekonomické a sociální důsledky. Od 1. 1. 2016 se zvyšuje minimální měsíční mzda o 700 Kč, a to na 9.900 Kč a minimální hodinová mzda z 55 Kč na 58,70 Kč. Minimální mzda pro zdravotně postižené se navýší o 1.300 Kč na 9.300 Kč. V návaznosti na to se valorizují i nejnižší úrovně zaručené mzdy pro zaměstnance.

Cíl úkolu:

Úkolem orgánů inspekce práce je efektivně předcházet a zamezovat porušování předpisů na úseku odměňování, a to jak poradenskou a konzultační činností, tak také zejména činností kontrolní. Kontroly budou prováděny především u takových zaměstnavatelů a v takových oborech, na něž orgány inspekce práce obdržely v uplynulém období nejvíce podnětů ke kontrole vztahující se k této problematice. Kontrolami by zaměstnavatelé měli být upozorněni na nutnost dodržování závazných pravidel při odměňování zaměstnanců. V rámci úkolu bude prováděna také poradenská činnost s cílem co nejvíce zvýšit informovanost a právní povědomí zaměstnavatelů i zaměstnanců v oblasti odměňování.

Zadání úkolu:

Zaměřit se při výběru kontrolovaných osob na zaměstnavatele, u nichž jsou z minulých let poznatky vyplývající zejména z obsahu podaných podnětů a je podezření, že u nich může docházet k porušování předpisů na úseku odměňování, a to konkrétně předpisů vztahujících se k minimální mzdě a nejnižší úrovni zaručené mzdy.

XXI. Kontrola rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání a na pracovišti

Zdůvodnění:

I přes dosavadní kontrolní činnost orgánů inspekce práce se potvrzuje, že při uplatňování práva na zaměstnání stále dochází ke znevýhodnění osob na trhu práce, zejména z hlediska věku a pohlaví. Vyplývá to hlavně z inzerovaných nabídek na zaměstnání, z poradenské činnosti oblastních inspektorátů práce i z obdržených podnětů ke kontrole. Při uplatňování práva na zaměstnání je zakázána jakákoliv diskriminace a hlediska pro výběr zaměstnanců musí zaručovat rovné příležitosti všem fyzickým osobám ucházejícím se o zaměstnání. Cílem provádění kontrol v této oblasti je tak přispění ke zlepšení uplatnění znevýhodněných osob na trhu práce. Zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace se uplatní rovněž ve vztahu k zaměstnanci na pracovišti. Pokud je se zaměstnancem zacházeno nerovně nebo je narušováno jeho soukromí na pracovišti, vždy půjde také o citelný zásah do práva na důstojnost jednotlivce. Každý člověk má právo na uspokojivé pracovní podmínky, které nemohou být dány tam, kde se nedbá na dodržování uvedených pravidel. Navíc je třeba vzít v úvahu celkový čas zaměstnance, který na pracovišti tráví. Nedodržování rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovišti má zpravidla hluboký a nezřídka i dlouhodobý dopad na zdraví zaměstnance. Na druhou stranu je mnohdy zaměstnanci označován za nerovné zacházení či diskriminaci postup zaměstnavatele, který pod tyto pojmy nelze podřadit. Cílem kontrolní činnosti v dané oblasti je přispění ke zlepšení rovných podmínek zaměstnanců a dodržování zákazu diskriminace na pracovištích. Ze strany Státního úřadu inspekce práce se jeví jako účelné spojení obou kontrolovaných problematik pod jeden hlavní úkol, vzhledem k tomu, že dané oblasti jsou z pohledu veřejnosti vnímány jako příbuzné. Kontroly rovného zacházení a zákazu diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání budou prováděny inspektory úseku nelegálního zaměstnávání vzhledem k právní úpravě dané oblasti v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, kontroly rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovišti pak inspektory úseku pracovních vztahů a podmínek.

Cíl úkolu:

Cílem hlavního úkolu je kontrolní činnost spočívající v odhalování porušování právních předpisů v daných oblastech a s tím související osvěta zaměstnavatelů v rámci poradenské činnosti.

Zadání úkolu:

Kontroly budou zaměřeny na zaměstnavatele, u nichž je podezření na to (především na základě obsahu podnětu ke kontrole), že zde může docházet k porušování daných pravidel.

XXII. Kontrola rozvrhování pracovní doby v souladu s pracovněprávními předpisy

Zadání:

Pracovní doba a její rozvrhování je jednou z prioritních oblastí regulovaných pracovněprávními předpisy, v tom smyslu, že pracovní doba má (vedle odměňování, které ovšem s pracovní dobou a její evidencí v mnoha aspektech přímo souvisí) zásadní dopad na kvalitu pracovněprávního vztahu z pohledu zaměstnance a samozřejmě také na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Kontroly v rámci tohoto hlavního úkolu budou zaměřeny na dodržování právních předpisů v oblasti rozvrhování pracovní doby - především existence písemného rozvrhu směn v zákonem stanoveném předstihu, dodržování zákonem povolené délky směny, dodržování zákonem stanovené průměrné délky směny u zaměstnance pracujícího v noci, dodržování stanovených pravidel pro přesčasovou práci a pro práci ve dnech pracovního klidu, poskytování přestávek v práci a odpočinku mezi směnami a v týdnu, vedení evidence pracovní doby.

Cíl úkolu:

Cílem tohoto hlavního úkolu je odhalovat a eliminovat porušování právních předpisů v oblasti rozvrhování pracovní doby a s tím související evidence pracovní doby, náprava nedostatků, poradenství, osvěta a prevence porušování pracovněprávních předpisů v dané oblasti.

Zadání úkolu:

Při plánování jednotlivých kontrol budou využívány podněty ke kontrole občanů, zaměstnanců, sociálních partnerů a informací získaných na základě vlastní kontrolní činnosti. Při provádění kontrol rovněž zohlední zkušenosti z kontrolní činnosti v předchozích obdobích. Kontroly budou zaměřeny na dodržování právních předpisů v oblasti rozvrhování pracovní doby - především existence písemného rozvrhu směn v zákonem stanoveném předstihu, dodržování zákonem povolené délky směny, dodržování zákonem stanovené průměrné délky směny u zaměstnance pracujícího v noci, dodržování stanovených pravidel pro přesčasovou práci a pro práci ve dnech pracovního klidu, poskytování přestávek v práci a odpočinku mezi směnami a v týdnu, vedení evidence pracovní doby.

XXIII. Náhrady výdajů poskytované zaměstnanci v souvislosti s výkonem práce (cestovní výdaje)

Zdůvodnění:

Z analýzy podnětů minulých let vyplývá, že inspekce práce eviduje dlouhodobější trend ve zvýšeném podávání podnětů, které poukazují na nedodržování pracovněprávních předpisů v oblasti poskytování cestovních náhrad zaměstnavateli. Nedodržování platné legislativy pak ve svém důsledku dopadá na zaměstnance, kteří jsou tak kráceni ve svých právech. U těch zaměstnanců, jejichž náhrada výdajů je spojená se samotným řízením vozidla, může nezákonný postup zaměstnavatele druhotně ovlivňovat řidiče a jeho negativní chování v silničním provozu. Fakt poměrně častého nedodržování pracovněprávních předpisů v oblasti cestovních náhrad nelze přehlížet, a proto považujeme za nutné kontroly cíleně zaměřit do této oblast

Cíl úkolu:

Kontrolní činností a její prezentací dosáhnout zvyšování právního vědomí zaměstnavatelů. Prováděním kontrol přispět k dodržování pracovněprávních předpisů a současně pozitivně působit na snížení počtu podaných podnětů poukazující na oblast poskytování náhrad výdajů v souvislosti s výkonem práce.

Zadání úkolu:

Výběr subjektů ke kontrole bude vycházet z obdržených podnětů ke kontrole, ze zkušeností z vlastní kontrolní činnosti a bude přihlédnuto k situaci na trhu práce. Z analýzy podnětů je zřejmé, že by se mělo jednat zejména o subjekty podnikající v autodopravě, mezinárodní kamionové dopravě, zásobování (maloobchod i velkoobchod), stavebnictví, úklidové a cateringové služby. Z tohoto důvodu bude při kontrolách nezbytná i součinnost inspektorů BOZP.